

การดำเนินงาน  
การแก้ไขปัญหาจากงานประจำ  
งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค (EPI)

โดย  
นางสาวอะลีมะฮ์ เจ๊ะอาลี  
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ  
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าสาป

เกณฑ์กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

- ความครอบคลุมการได้รับวัคซีนในเด็กอายุครบ 1,2,3 และ 5 ปี  
เป้าหมายร้อยละ 90 ช่วงอายุ 2 ปี และ 5 ปี
- เป้าหมายร้อยละ 95 ช่วงอายุ 1 ปี และ 3 ปี

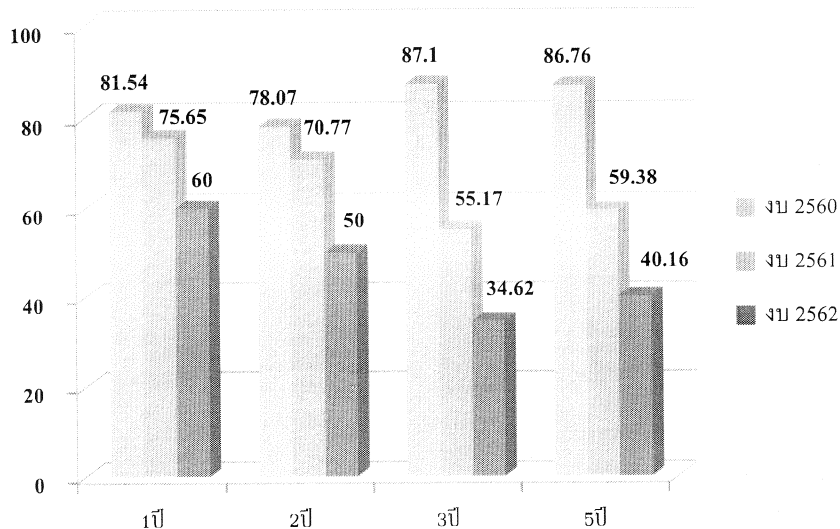
เป้าหมายความสำเร็จในงาน My Goal

- ความครอบคลุมของการได้รับวัคซีนในเด็กอายุครบ 1,2,3 และ 5 ปี  
เป้าหมายร้อยละ 50 ในช่วง 2 ไตรมาสแรก
- 1.) ต.ค.-ธ.ค.62
  - 2.) ม.ค.-มี.ค.63

## ผลการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคย้อนหลัง 3 ปี

แผนภูมิแสดงร้อยละความครอบคลุมการได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 1,2,3 และ 5 ปี

งบประมาณ 2560, 2561, 2562



## ผลการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค สถานการณ์ปัจจุบัน

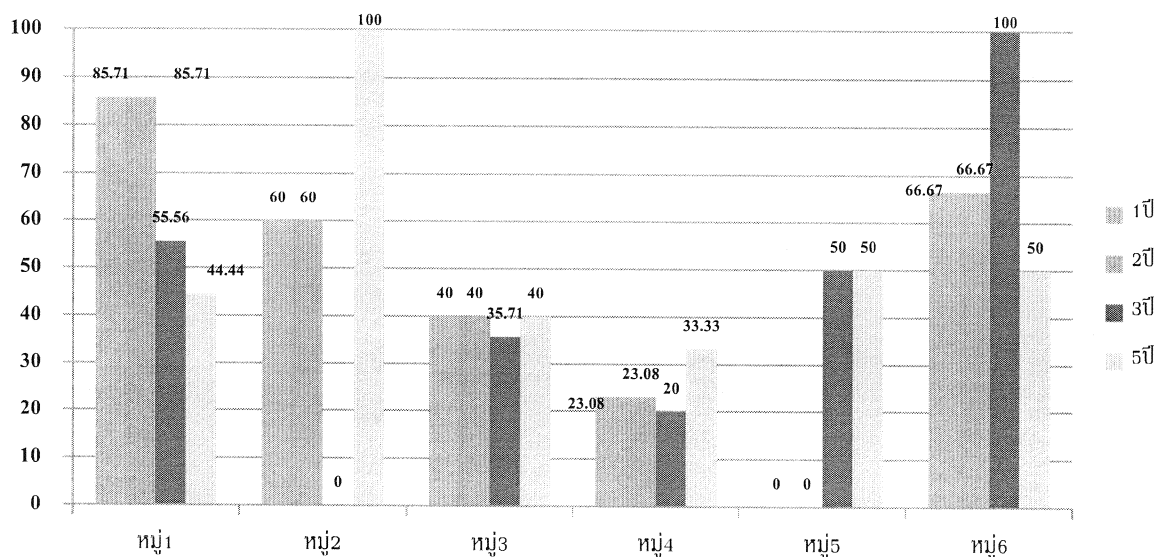
อายุ	เป้าหมายทั้งหมด	คิดเป็นร้อยละ	ไตรมาสที่ 1 ปีงบประมาณ 2563 ตุลาคม 2562- ธันวาคม 2562			ไตรมาสที่ 2 ปีงบประมาณ 2563 มกราคม 2563 - มีนาคม 2563 (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ก.พ. 2563)		
			เป้าหมาย	ผลงาน	คิดเป็นร้อยละ	เป้าหมาย	ผลงาน	คิดเป็นร้อยละ
1 ปี	137	21.17	36	13	36.11	27	8	29.63
2 ปี	124	44.35	30	20	66.67	26	15	57.69
3 ปี	121	29.75	33	13	39.39	33	10	30.30
5 ปี	121	41.32	25	11	44.00	37	16	43.24
รวม	503	34.15	124	57	46.54	123	49	40.22

## ผลการดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

ตารางแสดงร้อยละความครอบคลุมการได้รับวัคซีนแต่ละชนิดตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 1 ปี, 2 ปี, 3 ปี และ 5 ปี  
จำแนกรายหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2563

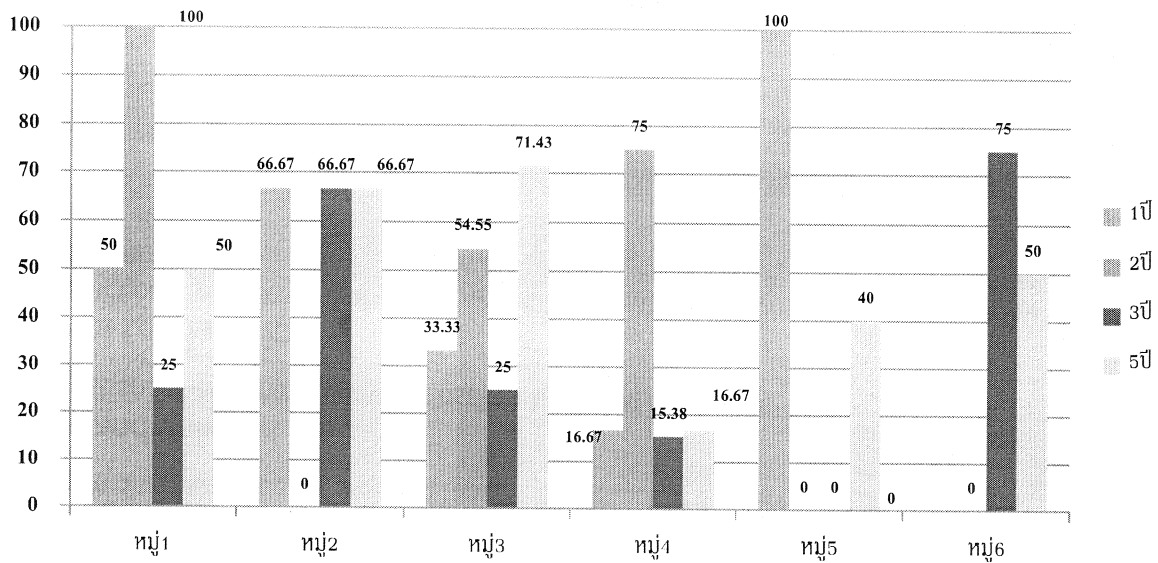
หมู่บ้าน	1 ปี		2 ปี		3 ปี		5 ปี	
	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส1	ไตรมาส2
ม.1	85.71	50	85.71	50	55.56	25	44.44	50
ม.2	60	66.67	60	66.67	0	66.67	100	66.67
ม.3	40	33.33	40	33.33	35.71	25	40	71.43
ม.4	23.08	16.67	23.08	16.67	20	15.38	33.33	16.67
ม.5	0	100	0	100	50	0	50	40
ม.6	66.67	0	66.67	0	100	75	50	50

## แผนภูมิแสดงร้อยละความครอบคลุมการได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 1,2,3 และ 5 ปี แยกเป็นหมู่ ไตรมาส1 ปีงบประมาณ 2563



ที่มา HDC ณ วันที่ 13 กพ.2563

แผนภูมิแสดงร้อยละความครอบคลุมการได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ในเด็กอายุครบ 1,2,3 และ 5 ปี แยกเป็นหมู่ ไตรมาส2 ปีงบประมาณ 2563



ที่มา HDC ณ วันที่ 13 กพ.2563

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านผู้รับผิดชอบงาน EPI / ผู้ปฏิบัติงาน</b>		
ข้อมูล Data งาน vaccine ต่ำ มือใหม่ขณะรับงานยังไม่เคยได้เรียนรู้เรื่องการดูข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลจากการรับงานเมื่อวันที่... มีนาคม 2561	เพิ่งรับงานด้าน EPI ทำให้ประสบการณ์ทักษะความสามารถยังต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้ และฝึกฝนไป	เรียนรู้งานจากผู้รับผิดชอบงาน EPI รพ. สต.ใกล้เคียง และติดต่อปรึกษากับเพื่อนต่างรพ.สต.ที่มีความชำนาญด้านงานนี้ นำมาปฏิบัติ
ไม่ได้ติดตามเด็กที่มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง	ภาระงานบริการภายในรพ.สต.ทำสาปรวมกับเวลาอันจำกัด ทำให้ไม่ทันกับข้อมูลที่มีอยู่ เนื่องจากผู้รับบริการมีจำนวนมาก ตลอดช่วงเวลา	พูดคุยหาหรือเรื่องการจัดการข้อมูลให้ทันเวลาในเจ้าหน้าที่ด้วยกันถึงการร่วมมือ ผนึกกำลังเจ้าหน้าที่ในวันที่มีคลินิก เพื่อให้ภาระงานเสร็จโดยไว

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านผู้รับผิดชอบงาน EPI / ผู้ปฏิบัติงาน</b>		
ขาดการทำงานเป็นทีม	ด้วยภาระงานแต่ละคนมีมาก ทำให้ไม่ได้มีการแจกจ่ายงานตามพื้นที่ที่รับผิดชอบ และในเวลางานทุกคนล้วนมีบทบาทบริการในส่วนงานที่ได้รับของตนและต้องการทำงานของตนให้สำเร็จตามเวลา	ประชุมปรึกษาข้อตกลงกันในที่ทำงานในเรื่องการแบ่งงาน ตามพื้นที่หรือตาม นสค. แจกจ่ายงานให้กับทุกคนช่วยกันติดตามในกลุ่มผู้รับบริการทุกช่วงอายุทุกงาน
มีการติดตามเชิงรุกในพื้นที่ไม่ต่อเนื่อง	Work Load ในเวลาราชการ ของงาน ทำให้ไม่สามารถทำตามแผนได้ เช่น เจ้าหน้าที่ที่ให้บริการในวันเวลานั้นไม่อยู่ เช่น ติดประชุมพร้อมกันหลายคน , ออกค่ายฯ, ออกพื้นที่งานอื่นๆ ,ลา งาน ส่งผลทำให้ภาระงานEPIที่เหลืออยู่ต้องให้บริการแทน	พูดคุยในรพ.สต.ให้เกิดความเห็นตรงกันว่างานนี้ยังได้ผลงานต่ำ ผนึกกำลังจัดสับเปลี่ยนเวรแทน เสริมแทน โดยให้ผู้รับผิดชอบงานได้ลงเชิงรุกมากขึ้นตามแผน

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านผู้รับผิดชอบงานEPIผู้ปฏิบัติงาน</b>		
ขาดการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ	Work Loadในเวลาราชการ ของงานทำให้ไม่สามารถทำตามแผนได้	จัดทำแผนในการฉีดวัคซีนให้เป็นระบบทั้งระบบนัดและการติดตาม โดยทำล่วงหน้า 1 เดือนหรือ 1 สัปดาห์ ทำแผนติดตามเด็กที่ไม่ได้มาตามนัดและเด็กที่ขาด
การเก็บความครอบคลุมวัคซีน การติดตามข้อมูลไม่ต่อเนื่องในเด็กที่รับวัคซีนจากที่อื่น	ไม่ได้รับข้อมูลต่อเนื่องจากผู้ปกครองเด็กกลุ่มเป้าหมาย0-5ปี เนื่องจากฉีดที่อื่นหรือไม่ฉีดเลยและในเวลาราชการไม่ได้อยู่ในพื้นที่ จากทำงานกลับมาเป็นครั้งคราวแต่ยืนยันใช้สิทธิ์ตามทะเบียนบ้านเพื่อใช้สิทธิ์รพ. ยะลา	แจ้งอสม.ให้ติดตามเมื่อผู้ปกครองของเด็กกลับมา โดยขอข้อมูลการฉีดวัคซีนเพื่อมาลงความครอบคลุม

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านผู้ปกครอง</b>		
ผู้ปกครองไม่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องความจำเป็นที่จะต้องนำบุตรมารับวัคซีน	-ไม่ได้สนใจ -ทำงานตลอดเวลาไม่มีเวลาในการดูแลสุขภาพบุตร -ขาดความตระหนัก -ความสำคัญ	-ให้สูขศึกษาในสถานบริการในวันคลินิกต่างๆในรพ. สด.ANC,FP,NCD,EPI โดยเฉพาะในกลุ่มวัยเจริญพันธ์ หญิงตั้งครรภ์ หญิงหลังคลอด และปู้ยตายายที่ดูแลบุตร -ขณะลงเยี่ยมบ้านงานอื่นๆ ลงพื้นที่ให้สูขศึกษา ให้ความรู้ -เวทีชุมชนต่างๆ เช่น เวทีประชาคม, พบปะยามเช้า -สื่อในโรงเรียน เสียงตามสาย อย.น้อย ผู้นำนักเรียน
ผู้ปกครองทราบเรื่องวัคซีนแต่ไม่ให้ความร่วมมือในการพาบุตรมารับวัคซีนตามนัด / ตามเกณฑ์	-ปัญหาครอบครัว -มองเห็นปัญหาเศรษฐกิจสำคัญกว่าปัญหาด้านสาธารณสุขและอื่นๆ -การผลิตนัดจ่ายเบียงของผู้ปกครอง	การลงเยี่ยมบ้านพูดคุยสร้างสัมพันธ์ภาพ งามได้สารทุกข์สูขดิบ และเพิ่มเติมเรื่องการดูแลตนเองตามกลุ่มวัย และการดูแลบุตรที่มีอายุ 0-5 ปีให้เล็งเห็นความสำคัญของวัคซีน

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านผู้ปกครอง</b>		
ด้านความเชื่อ -ผู้ปกครองมีความเชื่อว่าการฉีดวัคซีนเป็นการนำเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ผิดหลักศาสนา เช่น ไม่ชะล้าง ล้าง ผลิตจากหมูและอื่นๆ	-ฟังผู้รู้ทางศาสนาที่ดีที่สุดโต่งที่มาจากบางสถาบันโดยปักใจเชื่อและถ่ายทอดไปยังคนรอบข้างว่าไม่ให้ฉีด	-ให้สูขศึกษาแนะนำด้วยการเปิดใจรับฟังและพูดคุยด้วยความใจเย็นและให้เหตุผลของเรา และให้ผู้นำศาสนา ผู้มีอิทธิพลในชุมชนผู้ที่เขาศรัทธามาเป็นเครือข่ายในการพูดคุย
-ผู้ปกครองกลัวลูกจะเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิต หลังจากได้รับการฉีดวัคซีน	- การฟังการบอกกล่าวปากต่อปากในหมู่บ้าน - การเสพข้อมูลข่าวสารจากสื่อ	- ให้คำแนะนำการดูแลบุตรหลังจากฉีดวัคซีน - อาการดังกล่าวอาจจะมาจากสาเหตุอื่นที่เป็นได้ - พูดคุยให้คำแนะนำว่าหลังจากฉีดมีระบบการสังเกตอาการภายใน 30 นาที
-มองเห็นปัญหา ณ ปัจจุบันเพียงด้านเดียวคือผู้ปกครองกลัวลูกใช้ปวด เดีนไม่คล่อง คิดว่าอาจพิการ (ประเด็นส่วนใหญ่)	- ลูกใช้ ไม่สามารถไปทำงานได้ - เกิดความวิตกกังวลใจเมื่อลูกร้องไห้หรือปวดเดินไม่ได้	- สูขศึกษาถึงผลกระทบภาพใหญ่ที่จะเกิดหากไม่มาฉีดวัคซีน ส่งผลทั้งตัวบุตรเองและทุกคนในชุมชนหากเกิดโรคระบาด

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านผู้ปกครอง</b>		
<p>ด้านความเชื่อ</p> <p>-การอ้างเหตุผลผู้ปกครองคิดว่านมแม่มีภูมิคุ้มกันเพียงพอแล้วสำหรับบุตร ไม่จำเป็นต้องได้เสริมจากวัคซีนหรืออื่นๆ</p> <p>-การอ้างความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หากบุตรเป็นตายหรือป่วยจากการฉีดวัคซีน</p>	<p>-ความเชื่อที่อยากจะพึ่งธรรมชาติที่คิดว่าเป็นความเข้าใจที่ตนเองเข้าใจดีที่สุดแล้ว</p> <p>- การอยากมีความเป็น</p>	
<p>ผู้ปกครองมีบุตรหลายคน และเคยมีประวัติได้รับวัคซีนในลูกคนโตมีผลข้างเคียง เด็กไม่ยอมเดิน ทำให้ผู้ปกครองไม่มั่นใจส่งผลถึงบุตรที่เหลือไม่ได้พามารับวัคซีน</p>	ผลข้างเคียงของวัคซีน	ให้สุขศึกษาสร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง และการรับมือกับอาการภายหลังฉีดAEFI

การวิเคราะห์ปัญหา / ประเด็นปัญหาที่พบ / แนวทางการแก้ไขปัญหา

ปัญหาจากการทำงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	สาเหตุเกิดจาก	แนวทางการแก้ไขปัญหา
<b>ด้านชุมชน ภาคีเครือข่าย</b>		
<p>การประสานงานทำเพียงระดับอบสม. ยังไม่ได้มีโอกาสเป็นทางการพูดคุย ประสานงานกับทางผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา</p>	<p>การไม่ได้ประสานงานจากเวลาหรือโอกาส มีน้อย</p>	<p>-นำประเด็นปัญหาวัคซีนเข้าชุดเบาะสัปดาห์วันศุกร์</p> <p>-เวทีสภาสันติสุข เข้าไปพูดคุย</p>

## การวิเคราะห์ปัญหา/ประเด็นปัญหาที่พบ

- การได้รับวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเด็กอายุ 0-5 ปี ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าสาปซึ่งพิจารณาในแต่ละปีงบประมาณ พบว่าการได้รับวัคซีนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเด็กอายุ 0-5 ปี ได้ร้อยละ 65.56 ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด และในปีงบประมาณ 2562- 2563
- ผู้ปกครองปฏิเสธการฉีด 25 ราย จากสาเหตุต่าง ๆ
- รับบริการล่าช้าจากสาเหตุต่าง ๆ 103 ราย
- ไม่สามารถติดตามหรือไม่อยู่บ้านเวลากลางวัน 15 ราย

## แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2563

กิจกรรม	ไตรมาสที่ 1 ตค.-ธค.61	ไตรมาสที่ 2 มค.-มีค.62	ไตรมาสที่ 3 เมย.-มิย.62	ไตรมาสที่ 4 กค.-กย.62
1. ประชุมเจ้าหน้าที่และอสม.ชี้แจง การดำเนินงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกัน	√			
2. จัดทำทะเบียนเด็ก 0-5 ปี ในพื้นที่ รับผิดชอบ	√			
3. ให้ อสม.ติดตามเด็กที่ไม่มารับวัคซีน ตามนัด	√	√	√	√
4. จัดทำโครงการร่วมกับภาคีเครือข่าย รณรงค์การดูแลสุขภาพและควบคุม ป้องกันโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีนใน พื้นที่ตำบลท่าสาป				√
5. สรุปปัญหาและผลการดำเนินงาน งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ปีงบประมาณ 2563				√